

Syntax cvičení 3, Haegeman s. 67–105

Mgr. Pavel Caha, Ph.D.

Řešení připravit na 10.10.

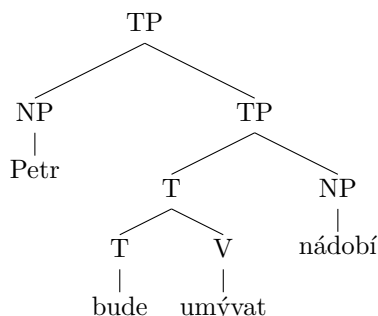
1 Struktura věty s časovým slovesem

- Máme větu

– *Petr bude umývat nádobí.*

- Jedna z možných reprezentací této věty je ve (ii):

ii

- Tato struktura znázorňuje hypotézu, že pomocné sloveso *bude* (jeho kategorie je značena jako T – tempus) se kombinuje s plnovýznamovým slovesem *umývat* (kategorie V, verbum), jehož význam modifikuje. Takto modifikované sloveso označující ‘umývat v budoucnosti’ se kombinuje s předmětem (objektem). Ten je značen jako NP – nominální fráze (angl. phrase). Subjekt je přidán do struktury jako poslední; je o něm predikováno to, že je agentem děje ‘budoucího umývání nádobí.’

- (1) Otázka. Struktura ve (ii) je empiricky neadekvátní. Vaším úkolem bude napsat proč, a nahradit strukturu adekvátní strukturou.
- Na základě toho, jak se chová elipsa, ukažte, že struktura (ii) je neadekvátní. Tady chci, abyste napsali větu, která obsahuje elipsu materiálu, který ve (ii) neodpovídá žádnému konstituentu. V této větě značte elipsu přeškrtnutím textu (podle vzoru: *Petr bude umývat nádobí, ale Karel ne**bude umývat nádobí***)
 - Na základě toho, jak funguje pronominalizace, ukažte, že struktura (ii) je neadekvátní. Tady chci, abyste napsali větu, kde je pronominalizován materiál, který ve (ii) netvoří konstituent. Pronominalizovaný materiál doplňte ve formě odpovědi (Podle vzoru: Co bude Petr umývat? nádobí.)
 - Na základě toho, jak funguje koordinace, ukažte, že struktura (ii) je neadekvátní. Tady chci, abyste napsali větu, kde je koordinován materiál, který ve (ii) netvoří konstituent. (Podle vzoru: Petr bude umývat [nádobí] a [přístroje].)
 - Na základě toho, že klitika jsou v češtině na druhém místě, ukažte, že struktura (ii) je neadekvátní. Tady chci, abyste napsali větu, kde je nalevo od klitika materiál, který ve (ii) netvoří konstituent. Podle vzoru: *Nádobí si Petr bude umývat (sám).*
 - Nakreselte správnou strukturu, kde daný materiál tvoří konstituent.

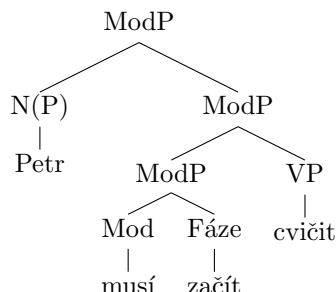
2 Struktura verbální fráze s fázovým slovesem

- Máme větu

i *Petr se musí začít hobit.*

- Jedna z logicky možných reprezentací je ve (ii):

ii

- Tato struktura znázorňuje hypotézu, že modální pomocné sloveso *musí* se kombinuje s fázovým slovesem *začít*, jemuž tak dodává gramatický význam nutnosti. Takto modifikované sloveso vyjadřující 'nutnost začít' se kombinuje s verbální frází označující děj. V ní se vyskytuje pouze sloveso *cvičit*, a celá věta tedy vyjadřuje nutnost toho, aby začal tento děj.

(2) Otázka. Struktura ve (ii) je empiricky neadekvátní. Vaším úkolem bude napsat proč, a nahradit strukturu empiricky adekvátní strukturou.

- Na základě toho, jak se chová elipsa, ukažte, že struktura (ii) je neadekvátní. Tady chci, abyste napsali větu, která obsahuje elipsu materiálu, který ve (ii) neodpovídá žádnému konstituentu. V této větě značte elipsu přeškrtnutím textu (podle vzoru: *Petr musí začít cvičit, ale Karel ne[~~musí začít cvičit~~]*) (2 body)
- Na základě toho, jak funguje pronominalizace, ukažte, že struktura (ii) je neadekvátní. Tady chci, abyste napsali větu, kde je pronominalizován materiál, který ve (ii) netvoří konstituent. Pronominalizovaný materiál doplňte ve formě odpovědi (Podle vzoru: *Kdo musí začít cvičit? [Petr].*)
- Na základě toho, jak funguje koordinace, ukažte, že struktura (ii) je neadekvátní. Tady chci, abyste napsali větu, kde je koordinován materiál, který ve (ii) netvoří konstituent. (Podle vzoru: *Karel musí začít [cvičit] a [zdravě jíst].*)
- Na základě toho, že klitika jsou v češtině na druhém místě, ukažte, že struktura (ii) je neadekvátní. Tady chci, abyste napsali větu, kde je nalevo od klitika materiál, který ve (ii) netvoří konstituent. Podle vzoru: *cvičit už Karel musí začít.* (2 body)
- Nakreselte správnou strukturu, kde daný materiál tvoří konstituent. (2 body)